

ROYKING

LOYVIÐ RETTIR

TUBBAKSLOYVI

Kioskir og handlar sum verða tikin nakrar ferðir fyri at selja sigarettir til ung undir 18 ár, eiga at missa loyvi at selja tubbaksvørur, heldur Fólkaheilsuráðið

» Tað er ikki rímiligt, at tað skal bera til at selja ungum undir 18 ár sigarettir, uttan at tað fær avleiðingar

handlar skulu hava serligt loyvi at selja tubbakk.

– Men verður tey tikin í at selja tubbakk til ung undir 18 ár, skal tað bera til at taka loyvið frá teimum aftur, so at tey ikki sleppa at selja tubbakk, sigur Pál Weihe.

– Tað hevði verið ein skilagóð skipan, tí tað er ikki rímiligt, at tað skal bera til at selja ungum undir 18 ár sigarettir, uttan at tað fær avleiðingar.

Endamálið er at geva eina greiða ábending um, at tubbakksøla skal takast í størsta álvara.

– Ein loyvisskipan hevði víst, at myndugleikin tekur tubbakksølu í størsta álvara,

akkurat sum at søla av rúsdrekka verður tikin í álvara, tí har fellur hamarin, tá ið lógin verður brotin.

– Og eg haldi ikki, at tað er rætt, at tað ongar avleiðingar fær fyri kioskir og handlar, sum ikki halda lógina, heldur Pál Weihe.

Úr eygunum

Fólkaheilsuráðið mælir eisini heilt til at banna royking á skúlum og á dagstovnum, har børn eru.

Somuleiðis skal tað ikki vera loyvt at roykja í húsum, har børn eru í dagrøkt.

Tí mælir Fólkaheilsuráðið til, at royking verður bannað á øllum matrikulnummarinum

hjá skúlanum, dagstovninum ella dagrøktini.

– Tað kann ikki vera meiningin, at lærarar of Pedagogar ikki skulu sleppa at roykja innandura, tí tað er longu bannað, men at teir so bara fara út í tún at roykja upp í andlitið á børnunum, samstundis sum roynt verður at prentað niður í tey, hvussu skaðiligt, tað er.

Í hesum sambandi kann nevast, at hetta stigið hava fleiri myndugleikar nú tikið. Eitt nú hevur Tórshavnar Kommuna bannað royking á øllum matrikulnummarum hjá skúlum og dagstovnum í kommununi og tað sama hevur skúlin á Tftum gjørt.

Prísurin á sigarettum eigur at hækkast 10%

ROYKING Prísurin á sigarettum eigur at verða hækkaður og tollfría sølan eigur at verða avtikin

Áki Bertholdsen

Pál Weihe heldur eisini, at ein effektivur máti at avmarka roykingina, er at seta prísin á sigarettum upp.

Hetta er eisini eitt av teimum sjei tilmælinum frá Fólkaheilsuráðnum til politiska myndugleikan og sum vit vísa á í aðrari grein her á síðuni.

– Vit vita, at prísurin hevur stóra ávirkan á søluna, leggur Pál Weihe afturat.

Hann hevur ikki nakra greiða fatan av, hvussu dýrar sigarettirnar eiga at verða.

Men hann heldur, at ein hækking upp á 10%, er eitt passaliga runt tal.

Í løtuni kostar ein pakki

av sigarettum ímillum 50 og 60 krónur.

Tað merkir, at hækkar avgjaldið 10%, fer pakkin at kosta millum 55 og 66 krónur.

Í hesum sambandi halda vit eisini, at tollfría sølan av tubbaki til fólk, sum ferðast til Føroya, skal avtakast. Tí halda vit ikki, at tað er rætt, at tað skal bera til at selja avgjaldsfrítt tubbakk.

– Tað er eitt sindur rangvørgrt at brúka olju og økja um Co2 útlátið til at flyta tað bera eitur.

Tátta allar skrúvur

Pál Weihe heldur, at málið er at vera at ongin skal roykja yvirhøvur og vit eiga at

tátta tær skrúvur, sum eru, sigur Pál Weihe.

– Og eg haldi harafturat, at vit eiga at tátta skrúvurnar alla tíðina, so umstøðurnar hjá roykjarum alla tíðina verða trengri og trengri, sigur formaðurin í Fólkaheilsuráðnum.

Fleiri lond hava sett áramál á fyri, nær royking skal verða útruðað í landinum.

Í Nýsælandi hava tey sett sær sum mál, at landið skal vera roykfrítt í 2025 og hetta er eitt rák, sum vindur meiri og meiri upp á seg.

Í Føroyum hevur Fólkaheilsuráðið sett sær sum mál, at ongin, sum er føddur síðani 2000, skal fara at roykja.

aki@sosialurin.fo

» Ein hækking upp á 10%, er eitt passaliga runt tal

TEY 7 BOÐINI

Fólkaheilsuráðið leggur stóran dent á at fáa føroyingar at minka um tubbaksnýtsluna.

Heilsuvandin, ið stendst av at roykja, er skjálpógvaður so væl, at ongin ivi er um longur, hvussu heilsuskaðiligt tað er.

Tí kemur Fólkaheilsuráðið javnan við tilráðingum til politiska myndugleikan um tiltøk, sum kunnu setast í verk fyri at minka um nýtsluna av tubbaki.

Serliga nú í ár hevur Fólkaheilsuráðið lagt serligan dent á at fáa ung fólk at halda seg burtur frá tubbaki og tað verður gjørt við lýsingum og upplýsingum.

Men í hesum sambandi hevur Fólkaheilsuráðið

eisini ítøkilig tilmæli til politiska myndugleikan um sjei ymisk tiltøk, sum eiga at verða sett í verk fyri at tálma roykingini.

Tey sjei tiltøkini eru:

1. Herða ásetingar í reglugerðini um sølu av tubbaki til ung undir 18 ár. Umhugsast eigur at hava serliga loyvisskipan.
2. Prísurin á tubbaki eigur at verða settur upp.
3. Eigur tubbakslógin ikki at verða herd eitt vet, so tað ikki verður loyvt at roykja á skúlans øki ella á økinum hjá barnagarðinum? Endamálið er, at

børn skulu ikki síggja lærarar ella námsfrøðingar roykja yvirhøvur.

4. Vit eiga at seta ræðumyndir á sigarettapakkar, akkurat sum tey hava gjørt í Danmark.
5. Tað eigur at verða umhugsað at strika møguleikan at innflyta tollfrítt tubbak, tá man ferðast til Føroya.
6. Ásetingin um serlig roykirúm á privatum arbeidsplássum eigur at strikast so at øll skulu út at roykja.
7. Í húsum har børn eru í dagrøkt, eigur tað at verða bannað at roykja.

aki@sosialurin.fo